

ZENTAI HIRADÓ

TÁRSADALMI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Kiadóhivatal:
KABOS ÁRMIN KÖNYVKERESKEDESBEN.
Megjelenik minden vasárnap. Egyes szám ára 4 fillér.

Felolós szerkesztő:
KABOS ÁRMIN.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
(Helyben házhoz hordva) egész évre 2 kor., félévre 1 kor.
Vidékre (postán küldve) egész évre 4 kor., félévre 2 kor.
negyedévre 1 korona.

Mégegyszer az államosításról.

(K.A.) A legutóbbi vezércikkünkben említett sötét háttér mögötti „kised csoport“ a folyó hó 18-iki „Összetartás“ vezető hasábjain megkezdte aknamunkáját a népiskolák államosítása ellen. Értjük, hogy a legjobb, legüdvösebb reformoknak is vannak ellenségei, mert a hatalmi vágy és egyéni önzésnek utjai és eszközei kiszámíthatatlanok és így a józan ésszel és egészséges logikával hadilábon állhatnak, ámde érthetetlen előttünk az a bátorság, a mellyel az Összetartások rendelkeznek, midőn az államosítással szemben a *valótlanságok tömkelegére építik* föl érvelésüket a mai, teljesen züllött népoktatási rendszer fenntartása érdekében.

Az „Összetartások“ igen jól tudják azt, hogy a mi közgyűlésünk analfabeta többségére erkölcsi motivumokkal nem lehet hatni és így nagy bölesen elhallgatják a jelenlegi, tarthatatlan és a szó legszorosabb értelmében botrányos tanügyi állapotokat, amelynek radikális gyógyszerül — az államosítást Mesiásként kellene üdvözlőnk; — erről mélysegesen hallgatnak, ámde nem hallgatnak arról, hogy — „Zenta város képviselő testületének esze ágában sem volt az iskolák államosítása.“ „És ha már fizetnie kell, hát ur is akar lenni iskolában“, egyszóval, ők továbbra is urak akarnak maradni Zenta város iskoláiban, mert a tanítók, ba a nagyhatalmu iskolaszékeknek Damokles kardja a fejük fölött lebeg — igen jó kortesanyagok. Sok pártbéli szavazó polgárnak tanító gyermeke állást akar és jól viseli magát ő is, csemetéje is, hogy a pártvezér megelégedését kiérdemelve, hogy mentől előbb megválasszassék.

Az iskolaszék, ez az elavult, Zentán sötét intézmény, kell a pártnak. Népnevelés, népoktatás, tanügy, — lári-fári, — az iskolaszékeknek, mint *párthatalmi intézménynek* kell fenmaradnia.

Szegény népoktatás! Mennyire eltörpülsz a pártérdekekkel szemben. Rosz iskola, züllött iskola, kevés iskola és sok iskolázatlan gyermek — ez kell a pártnak, mert mentől kevesebb iskola, annál inkább van a párt jövője biztosítva, annál kevesebb az önállóan gondolkodó pártember, annál inkább be lehet adni a pártpolitikai maszlagot a tudatlan tömegnek. Ravasz taktikával úgy tüntetik fel a dolgot, mikéntha az állam két kézzel kapkodna a zentai iskolák után. Magyarozgatják, hogy az állam nyerészkedni óhajt rajtunk, hogy a törvény parancsolta ál-

lamsegélyezés helyett egészen átakarja venni iskoláinkat.

Milyen alacsony szellemi nívón állhat az a tömeg, a melyre ilyen érveléssel hatni lehet!?

Az állam hatalmi és nyerészkedési érdekből vágyakozik a mi népiskoláink után! Ezen hatalmi érdekből hajlandó évenkénti 41 ezer koronával apasztani a mi népoktatási terhünket. Ezért vállalja magára a mi népiskoláink további fejlesztését! Nem annyira ostoba, mint inkább örült beszéd, a hatalmi szalmaszálakba való kétségbeesett kapaszkodás a mi az Összetartásokat irányítja. És hogy még biztosabban beadhassák az analfabétáknak a maszlagot, kiszámítják, hogy az állam által jogosan megkívánt iskolák felszerelése és kijavítása 600 ezer koronánba fog kerülni!

Hatszáz ezer korona! Ez annyit jelent, hogy reszkessetek magyarok az államosítástól, mert az eddigi rozoga istálló iskola épületek helyett az állam ugyannyi palotát fog építeni a mi búrunkre. Ezen az alapon, ilyen lelkiismeretlen számítás illetve hátározott ámitással *egy millió és hatszáz ezer* koronát is kihozhattak volna a sötét háttérből, holott minden józan eszű, becsületesen gondolkodó polgártársunknak tudnia kell, hogy az iskolák átalakítását és felszerelését — nem az államnak, hanem önmagunknak, a mi gyermekeinknek csináljuk és csináljuk majd nem 600,000 korona, hanem ezen horribilis összegnek talán tizedrészéért.

Végeredményben, mi úgy hisszük, hogy a jelen iskolai állapotokhoz való ragaszkodásnak örülete nem fogja megmetelyezni a közgyűlés többségének agyát és így biztosra vesszük, hogy a sötét háttérből való ijesztetés és nyelvöltögetésnek nem fog felülni az a józan elem, a mely a mi közgyűlésünkben még mindig többségben van, csak össze kell majd toborozni őket. Az összetoborozás nagy és nehéz munkájából mi is ki fogjuk venni a magunk részét.

Csikódíjazás.

A Zentai Gazdakör Szt.-István napján délután 4 órakor tartotta meg kiválóan sikerült csikódíjazását a buzapiacra, a közönség óriási érdeklődésével kísérve.

A díjazásra 57 csikót és lovat jelentettek be. Ezek között volt 27 egy éves, 11 két éves, 9 három éves csikó és 10 négy éves kanca, illetve anyakanca.

A bírálót a Gazdakör választmányi gyűlése előzte meg, melyet Dr. Zákó elnök távollétében Kiss Simon alelnök vezetett. A választmányi gyűlés tudomásul vette Novoszel János

titkár jelentését a csikó díjazás előkészületeiről a jelentkezések eredményéről és arról, hogy a fölvezetett lóállomány rendezve van és a bírálathoz megkezdhető. A titkár jelentésének tudomásul vétele után a bíráló bizottságot a választmány a következő képen alakította meg. A bizottság elnöke Szárits Géza polgármester, tagjai Kállay István százados, bajai méntelep parancsnok, Szabó Sándor, Szőke József, Puskás Ferenc állatorvosok, Vuits György, Pecárszky Szilárd, Pusztai Mihály, Csabai István, Kadvány Gergely, Lövey János, Tóth János Antal és Polyák György gazdák.

A bíráló bizottság, megalakulása után, a buzapiacra vonult ki, hol a csikókat korosztályok szerint vezették föl és bírálták meg. A bírálathoz eredménye a következő.

Az egy éves csikók közül 1-ső díjat (30 k.) nyerte Ószabó Péter, 2-dik díjat (24 k.) nyerte Farkas Orbán, a 3-dik díjat (20 k.) Borgyoski Acó, 4-dik díjat (16 k.) Horti Ferenc, 5-dik díjat (14 k.) Szorosik Sándor, 6-dik díjat (12 k.) Hevér Illés, 7-dik díjat (10 k.) Bálint György, 8-dik díjat (8 k.) Vukov András és a 9-dik díjat (6 k.) Szorosik Sándor csikója.

A két éves kanca csikók közül 1-ső díjat (30 K) nyerte Biró Kálmán, 2-ik díjat (24 K.) Szorosik Sándor, 3-dik díjat (20 K.) Csabai József, 4-dik díjat (16 K.) Huszák Antal, 5-dik díjat (12 K.) Hevér Károly, 6-dik díjat (8 K.) Pecárszky Kuzman csikója.

A három éves kanca csikók között 1-ső díjat (24 K) nyerte Bün Antal, 2-dik díjat (20 K.) Barsi András csikója. Ezen korosztályban több díjat nem adtak ki.

A négy éves kancák és négy-öt éves anyakancák között az 1-ső díjat (30 K) nyerte Miskei István, a 2-ik díjat (24 K) ugyancsak Miskei István, 3-dik díjat (20 K.) Pecárszky Kuzman, 4-dik díjat (16 K.) Vukov András és az 5-dik díjat (16 K.) Hevér Károly kancája.

A bírálathoz megérkezése után Novoszel titkár a közönség előtt kihirdette az eredményt. Majd a bíráló bizottság a Gazdakör helyiségébe vonult vissza, hol Tóth János Antal köri pénztáros a díjakat a nyertes csikók és lovak tulajdonosainak nyomban kifizette.

A csikódíjazás a legnagyobb rendben folyt le, a bemutatott ló állomány évről évre fokozódó kiválósága a lódíjazások és kiállítások gyakorlati haszna mellett tett tanubizonyosságot.

A bírálót Szárits polgármester tapintatosan és szakszerűen vezette, úgy hogy az eredmény közmegelegedést keltett. A széperedményű, valószínűleg ünnepséget keltő csikódíjazás a Zentai Gazdakör működésének babérágát újabb levéllel szaporította.

A fogak ápolása.

A szervezet minden részének meg van a maga feladata, a maga hivatása; minden részecske egy-egy kis kerekét képvisel ama hatalmas nagyszerű gépezetben, melynek test a neve. Mithogy pedig az egyes alkatrészek egymással szerves összefüggésben állanak: következésképpen, hogy bármelyik részecske megbetegedése, vagy helytelen működése zavart fog előidézni az egész gépezet működésében. Innen van, hogy például az elhanyagolt hörghurut súlyos tüdőbajokhoz vezethet, vagy a vese megbetegedése szívbajnak válhat okává stb. stb.

Miután a fogazat is egyik alkotórészét képezi az egész szervezetnek, nyilvánvaló, hogy ennek megbetegedése is káros következményekkel járhat az egész szervezetre nézve. Ennek megértésére lássuk mindenekelőtt milyen szerepük van, mi a hivatása a fogazatnak az emberi test háztartásában.

Mindaddig, míg a csecsemő kizárólagos táplálékát a tej képezi, fogak nincsenek jelen a szájrumban; csak midőn a tej egyedül már nem

Ujvidék város vízvezetéke. Ujvidékről jelenik: Farkas Kálmán min. osztálytanácsos a múlt héten itt járt és a vízvezetési előmunkálatokként folyamatban levő próbafúrásokat a helyszínén felülvizsgálva, az eredményt minden tekintetben kielégítőnek találta. Utmutatásaihoz képest a próbafúrásokat a pirosi úton 200 m. távolságokban tovább folytatják, hogy legalkalmasabb réteg kitejedése kipuhíthatassék. Ezenkívül Farkas Kálmán részvételével e hó 6-án tartott vízvezetési ülésben elhatározott, hogy a próbakúthoz szükséges csövek megrendeltesenek.

Az **»Ország-Világ«** az egyetlen magyar képes hetilap, mely időnként zeneművekkel kedveskedik olvasóinak. E heti számában is a nagy sikert aratott **»Csókokirány«**-tól, Sztójánovits Jenő operettjéből közöl egy szép dalt mutatványul. Váradi Antal érdekesítő cikksorozatát kezd meg **»Angol Shakerpeare színészek«** címmel. Kiváló Jobbágy Miklósné és Sárkány Imre nevelével találkozunk, előbbi elbeszélést, utóbbi pedig verset írt e héten az **»Ország-Világ«**-ba. Az újabb német irodalom egyik kiválósága Grunert Károly **»Mr. Vivacius Style«** című elbeszélését is külön kell megemlítenünk, melyet Vida Adár ütezeit át magyar nyelvre. Több apróbb cikk, változatos rovatok egészítik ki a szövegrészt. A képek közül kiemeljük Szurcsány, Pal, az elhunyt nagyváradi püspök, Maeterlinck a világhírű színművész, Horváth Ignác 48-as nuszár alezredes valamint Laszky Albert és Mella Mars arcképeit, a jánoshegy Erzsébet-kilátó építését ábrázoló képeket, továbbá több eredeti felvételt a londoni olimpiai versenyekről. Ezekon kívül még több más aktuális illusztráció emeli a kiválóan tartalmas szám érdekességét.

Laptulajdonos: Kabos Armin

Leánynevelő internátus és polgári leányiskola Zentán. Endrei Sománé (volt városi mérnök neje) kitérő hírű zentai leánynevelő intézetében a szeptember hó elsején kezdődő tanévben a polgári leányiskolai növendékek Kaszás Róza polg. isk. tanárnő vezetése mellett fognak alapos oktatásban részesülni. Az első évek megelégedően szép eredménye után, az intézet jövője biztosítva van. Az intézetben eddig működő főgimnáziumi tanárok a folyó tanévben is tanítanak és a rendszer tanterveken kívül a **francia és német nyelv** alapos elsajátítására kiválóan nagy gondot fordít az igazgatóság. A **továbbképző tanfolyamon** polgári iskolát végzett növendékek az általános műveltség megszerzéséhez szükséges ismereteket — főgimnáziumi és polgári iskolai tantervek előadásaitól tanulják. A beutalt növendékek daczára az általános drágaságnak **mérsékelt díjazásért** családis, szeretetteljes bánásmód, vallás-erkölcsi nevelésben és **kitevő ellátásban** részesülnek. Az internátus gyönyörű stílusban fölépített, kényelmes, tulajdonát képező magánépületben van elhelyezve. Tágas udvar, pompás kert, tennispálya, vízvezeték és villanyvilágítás egészségügyi szempontból is alkalmassá és ajánlatossá teszik ezen internátust. A folyó tanévben az intézet minden valószínűség szerint elnyeri majd a **polgári leányiskolára vonatkozó nyilvánossági jogot**, a mely körülmény a szülőknek — az intézettel szemben tanúsított rokonszenvét csak fokozni fogja. Az igazgatóság kívánatra bárkinek is megküldi a bővebb felvilágosítást nyújtó prospektusokat minden szülő, aki leánygyermekke jövőjéről, illetve szellemi és testi kiképzését **csekélyebb anyagi áldozattal** biztosítani óhajtja — forduljon mielőbb és bizalommal **Endrei Sománé** leánynevelő intézetéhez **Zentán**, mert pedagógiai szempontokból csakis korlátolt számúban és csak jobb családból való növendékeket vesz fel az igazgatóság.

Értesítés.

Tudomására hozom a t. közönségnek, hogy több helybeli ismerősöm felhívására, f. hó 12-től kezdve **Zentán Milacsky Lajos házában (Szadkai utca)** fogorvosi és műfogászati rendelést tartok.

Medicinae

Dr. Kúgel Mór.

A száj és fogbetegségek szakorvosa
Budapesten IV. Károly körút 2. I.

Bor fiu.

Egy ügyes bor fiu nálam azonnal alkalmazást nyer

Braun Náthán

a „Tisza“ kávéház tulajdonosa

92 szám.

1908.

„Bácsi-tiszai ármentesítő társulat.“

Árlejtési hirdetmény.

A „Bácsi-tiszai ármentesítő társulat“ részére 1908. évi október hó 15-től 1911. október hó 15-ig, tehát három éven át szükséges nyomtatványok beszerzésére árlejtést hirdetek. Zárt írásbeli ajánlatok **1908. évi szeptember hó 1-éig** délelőtti 10 óráig a társulati igazgatósághoz nyújtandók be, melyre vonatkozó ajánlati minta, ugyanott napon a délelőtti hivatalos órák alatt (9-12 óráig) továbbá az árlejtési feltételek és nyomtatvány minta gyűjtemény is megtekinthetők.

Az ajánlatok 100 korona ovadékkal látandók el.

Zenta 1908. év augusztus hó 20-án.

Pfeiffer

igazgató mérnök,

Legjobbak a RESICZAI EKÉK losonczy vetőgépek

és
KALMÁR-féle rosták.

Kivánatra szívesen küldünk árjegyzéket

**A Magyar Királyi Államvasutak
Gépgyárának Vezérügynöksége
BUDAPEST, V. Váci körút 32.**

Uj mezőgazdasági gépraktár!

Hirschl Hermannál Zentán (Szénatér)
Eötvös utca 510. sz.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű gazdaközönséget, hogy több elsőrangú gyárból **legjobb gyártmányú**, mindennemű gazdasági gépeket, dus választékban szereztem be és **nagy készletet tartok raktáron**, miáltal módomban áll azokat legolcsóbb árban, kedvező fizetési feltételek mellett előruktatni. A gépek minőségéért és jó üzemképességükért kezeskedem vállalkozásom és szállítok **10 év törlesztésre Járványokat szecskavágókat, darálókat, vetőgépeket, aratógépeket, fűkaszalógépeket, szénagyűjtőket ekéket, morzsolókat, rostákat, mázsákat, ponyvákat és a Magyar kir. államvasutak gépgyárából cséplőgépgarnitúrákat, motorokat, gőzekéket és malomberendezéseket.**

A nálam vásárolt gépeket, állandóan alkalmazott szakembertim által **díjmentesen szereltem fel**, és üzemképes állapotban felelősség mellett adom át tisztelt vevőimnek.

Felkérem az érdeklődőket szíveskedjenek saját érdeklükben miniszertően lerendezett raktárainkat megtekinté-re méltatni.

Műszaki vezető: **Tisztelettel: Hirschl Herman Zentán.**
Sétáló Lajos ökl. gépész. (Szénatér.)
Gépszerelő: (Szénatér.)

Hausz Béla ökl. gépész.
Gazdasági gépraktárak: Zentán: Eötvös utca 510 sz. saját házában, Szt. Anna utca 556 sz. saját házában, Szt. Anna utca Deutscher Rumi féle nagyraktárban, Tiszaszentmiklóson 229 és 230 sz. saját házában.

Urak figyelmébe!

Az őszi idény legszebb ujdonságai!

Megérkeztek a legelső forráshól beszerzett valódi és szebbnél szebb angol szövetek és dus választékban hazai ujdonságok. Izsékes, modern szabású öltönyök a legújabb, illetve a legutóbbi divatlap szerint készülnek. Gyönyörű mintájú selyem és szövet mellényekből állandóan nagy raktárt tartok. Kérem az igen tisztelt urak közül mindazokat, akik eddig nem nálam rendelték öltönyeiket tegyenek egy próbarendelést. Meggyőződésem, hogy soha többé nem fogják idegenben elkölteni pénzüket, mert nálam olcsóbb pénzért remek szövetű és tökéletes munkát kapnak.

A n. é. uri közönség pártfogását kéri

Branovacszy Lázár.

angol úri szabó.

Rohitsi tempelforrás

étvágyat csinál előmozdítja az emésztést és anyag cserét.

Magyarországi főraktár:

HOFFMANN JÓZSEF

Budapest, V. Báthory-utca 8

Tisztasága **30.000** koronával szavatoltatik.

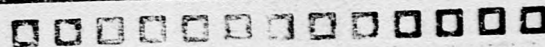

A konyhában és házbán

mindent, ami egyáltalában mosható és tisztítható, csakis

Schicht szarvasszappannal

tisztítsunk. E szappan évtizedeken át folytatott beható és lelkiismeretes tanulmányozásnak eredménye. Mosóereje rendkívüli, szavatolt tiszta és ment minden káros keveréktől. Gond nélkül használható tehát minden tisztítási célra, még ott is, hol közönséges szappan felmondja a szolgálatot vagy különös gondosság szükségeseltetik.

Steckenpferd
liliumtejszappan
 legenyhébb szappan a bőr
 részére mindenütt kapható.

Egyedül valódi **THIERRY BAMZSAMA**
 csak

a zöld apácával mint védőjeggyel. Lekeveselhető meg
 küldés 12/2, vagy 6/1, avagy 1 szabadalmazott külön
 leges, utazó családi füveg 5 korona. Csomagolás ingyen

Thiery centifolium kenőcse.

Legkevesebb megküldés 2 doboz 3.60 korona.
 A legjobb házi szerek gyomorréteg, gyomorfájás, györes,
 hőkétség, mellháj, belső gyulladás, köszvény, tagszag-
 gátás, mindenféle seb, sorvadás, tályog, áganat, min-
 dennemű sérülés sibi. ellen. — Így tessék cimezni:
 Védőangyal gyógyszerár

Thiery A. Pregrada köhögéssel.

Raktár Budapest: Török József gyógyszerész. Egger
 J. és Egger Leó dr. és Vértesi L. Lugos.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
 Budapest, Váci-körút 68,

által a legutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcseplőgépek,

szalmakezalozók, Jargány-cseplőgépek, löhère-cseplők,
 tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek,
 szénagyújtók, boronák, sorvetőgépek, Planet jr.
 kapálók, szecskavágók, répvágók, kukorica-
 morzsolók, darálók, őrlőmalmok, egyetemes
 acél-ekék, 2- és 3-vasú ekék és minden
 egyéb gazdasági gépek.

BOHN M. és TÁRSAI

NAGYKIKINDA és ZOMBOLYA.

Legrégibb, legnagyobb és legjobb telep
 e szakmában Ausztria Magyarországon a

BOHN-féle TÉGLAGYÁRAK
 NAGYKIKINDÁN ÉS ZOMBOLYÁN.

Alapított 1864. — Legelőkelőbb referenciák. — Alapított 1864.

50 millió évi gyártás

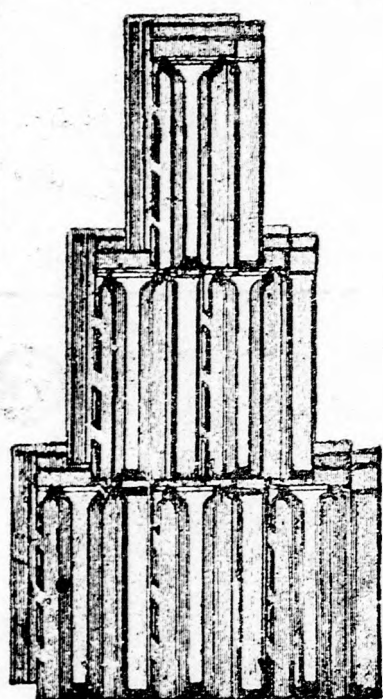
a cs. és kir. szab. Bohn-féle biztonsági átfedő cserepekből

VASOXYD természetes vörös színben vagy kátrányozva.

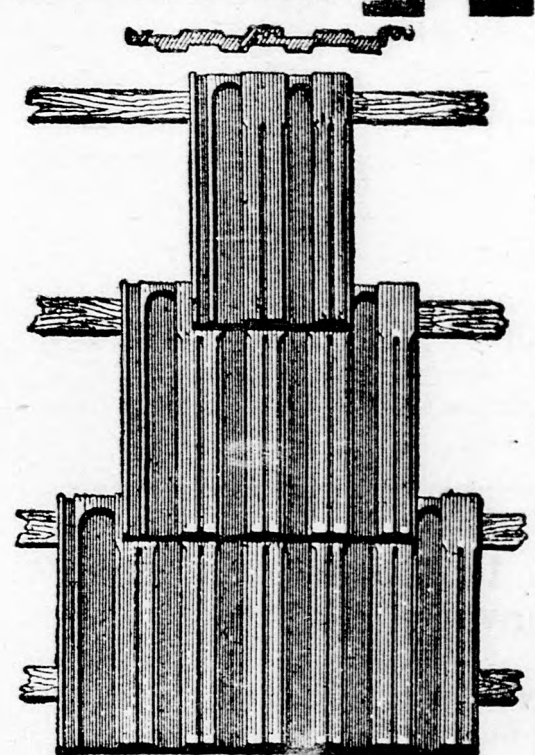
Gyártmányok: Bohn-féle szabadalmazott biztonsági átfedőcserepek.

Legelőkelőbb, legszebb tetőzet.

Képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Nagykikindai gyártmány.
 Bohn-féle szab. biztonsági
 átfedő cserép 272. szám.

Zombolyai gyártmány.
 Szab. biztons. préselt átfedő cserép 253.

MIŰ IGYUNK?

hogyan egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes
szénsavas ásványvíz erre a legbiztosabb óvoszer.

Minden külföldit
 főleg hazánk ter-
 mészetes szén-
 savas vizek királya:

a mohai ÁGNES-torrás

milleniumi nagy
 éremmel kitüntetve.
 Kétféle asztali, bor-
 és gyógyvíz, a

gyomorégést rögtön megszünteti, páratlan étvágygerjeszt, használata valódi áldás a gyomorbajosoknak.

Mint természetes szénsavdús ásványvíz, föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz: dus szénsavtartalmánál
 fogva nemcsak biztos óvoszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógyszerknél fogva kitűnő szere a leg-
 különfélébb **gyomor-, légcső- és húgyszervi betegségeknek.** Azért tehát

Használjuk a mohai **Ágnes**-forrást, ha **gyomor-
 bál- és légcsőhuruttól** szabadulni akarunk.

Dr. Kéthy.

Használjuk a mohai **Ágnes**-forrást, ha a **vese-
 bajt** gyógyítani akarjuk.

Dr. Kövér.

Használjuk a mohai **Ágnes**-forrást, ha **étvágy-
 hiány és emésztési zavarok** állanak be.

Dr. Gebhardt.

Használjuk a mohai **Ágnes**-forrást, ha **máj-
 bajoktól és sárgaságtól** szabadulni akarunk.

Dr. Glass.

Háztartások számára másfél literesnél valamivel nagyobb üvegekben minden **kétes értékű mesterségesen szén-
 sával telített viznél, sőt a szódaviznél is olcsóbban adja,** hogy az **Ágnes-forrás vizét** a legszegényebb ember
 is könnyen megszerezhesse.

Kedvelt borvíz.

Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben,

Kedvelt borvíz.

Olcsóbb a szódaviznél.

Főraktár: **S G O L C Z D E Z S Ó.** urn